

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehac nunquam
in lucem prodire

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

XXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

non peribunt. Hanc visionem cum beatus Marcus vidisset, manus suas in caelum extendit, ac dixit: Gratias ago tibi, Domine mi Iesu Christe, quod non dereliquisti me, sed cum sanctis tuis me connumerasti. Precor te, Domine Iesu Christe, ut accipias in pace animam meam, neque me reprobas, aut excludas a gratia tua. Cumque haec ille dixisset, Dominus Iesus Christus ad eum venit figura illa, quam habebat, quo tempore versabatur cum discipulis suis, & qua forma erat, antequam Crucem passus, & sepultus fuisset. Qui & ei dixit: Pax tibi, Marce Euangelista meus. Beatus vero Marcus dixit: Pax tibi, Domine Iesu Christe. (Antiquus MS. codex habet tantum Domine meus Iesu Christe & abijt.)

Item Christus.

Migrat à vita.
Codex MS.
combure-
re volebat.

Cum vero dies illuxisset, venit illuc ciuitatis multitudo: quae cum illum eduxisset è carcere, rursus in eius collum funem iniecerunt, eumque pertrahentes, dicebant: Trahamus bubalum in bubulci stabulum. At beatus Marcus eo maiores gratias omnipotenti Domino Iesu Christo agebat, dicens: In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. Cumque hoc dixisset, tradidit Deo spiritum. Impiorum vero Graecorum multitudo, cum ignem eo in loco, qui Angelorum nomine appellatur, accendisset, illius viri iusti reliquias * comburebat. Tunc Domini & Saluatoris nostri Iesu Christi prouidentia factum est, ut turbo quidam erumperet, & tempestas magna fieret, & sol ipse radios suos contraheret, tonitruaque & eorum sonitus multus audiretur, plurima quoque pluuia cum grandine commista usque ad vesperam duraret, ita ut aedificia multa corruerent, & homines non pauci mortui caderent. Eius igitur rei timore percussis, reliquias sancti Marci dereliquerunt ac fugerunt. Alij vero irridentes dicebant, beatissima illorum Serapidis prouidentia haec in illo viro fuisse facta propter natalem ipsius diem.

Forma S. Marci.

Tunc venerunt homines religiosi, & viri iusti reliquias à cinere secreuerunt, atque in eum locum tulerunt, vbi preces & psalmos suos canebat: eiusque funus curarunt, ut ciuitatis mos erat. Reliquias autem deposuerunt in loco illustri è lapidibus exciso, ipsius memoriam sobrie & pie cum precibus celebrantes, quo nihil preciosius Alexandria ciuitas possidebat. Illas autem reliquias Orientem versus collocarunt. Codex MS. etiam haec addit: Fuit autem forma beatissimi Marci huiusmodi; Longo naso, subducto supercilio, pulcher oculis, recaluaster, proluxa barba, velox, habitudinis optima, aratis media, canis aspersus, affectione continens, gratia Dei plenus,

Beatus igitur Marcus Euangelista, primus Christi martyr in Aegypto Alexandria, mense, qui apud Aegyptios Pharmutius, & apud Hebraeos Nisan dicitur, septimo Calendas Maij, ut Romani numerant, hoc est, Aprilis vigesimo quinto, obiit, Imperatore Claudio Nerone Caesare: nobis autem Christianis imperante Domino nostro Iesu Christo: Cui gloria est & Imperium cum Patre & Spiritu sancto, in secula seculorum, Amen.

PROCOPII DIACONI ET CHARTOPHYLA- CIS LAVDATIO IN SANCTVM APOSTOLVM ET Euangelistam Marcum. Habetur in Simeone Metaphraste.

Vrsus Apostolica panegyris ac celebritas effulget. Rursus ego vna cum ijs, qui eiusdem chori participes sunt, exulto. Rursus eius, qui Christi discipulus fuit, memoria, instar facis cuiusdam, lumen nobis praefert, & ego linguam ipsam ad hymnorum choreas celebrandas confero. Quae quidem lingua obscura quaedam pronunciat: nullius enim vibratilis orationis particeps est, neque pulchra & eleganti concinnitate verborum probatur: quanuis neque si his rebus bene munita esset, ad beati Marci laudes explicandas satis esse posset. Ea tamen nunc praclaris Euangelistae factis exultat, & earum rerum, quas ille bene gessit, facultatem, quam-

maximè potest, admiratur.

S. Marcus primus Aegypti episcopus.

Marcus Petri filius, & eius, qui clauis caelorum accepit, socius, mysteriorum nuncius, & arcanorum praeco, qui Aegyptum illustrauit, & in illius regionis sacro throno primus sedit: (Neque enim hoc ad laudationis & gloriae materiam parum est, cum diffi-

difficilius fit, tellurem spinosiorē factam, quā illam, quā purgata est, laboris studio excolere) hic, inquam, nos hodiē in conuiuium accipit: hic sua egregia & præclara facta, tanquā opsonia quādā, proponit. Simul enim cum vere ipso, suauissimo & omnium iucundissimo anni tempore, huius viri sancti dies festus exorsus est; & instar splendidiissimi solis humanas animas illustrauit. Nanque vt nunc terra ipsa floribus ornata est, ita & præsens dies præclaris Euangelistæ Marci factis decoratus, omnes ad se congregauit. Fidelium hominum cateruæ tanquā ex conuentione quadam, eodem in loco versantes, apostolum ipsum beatum prædicant. Gentium cœtus atque conuentus mysteriorum auctorem celebrant: & magnificē, vt Christi scribam, extollunt, eiusque diuini aduentus testem honorant. Vel dicam potius: Mundus ipse tanta huius viri recte facta vt diuina suspicit, & magno cum applausu veneratur. Cuncti enim eius doctrinam adiutricem fenserunt. Sed neque oratio, neque lingua hunc pro dignitate laudare potest. Quid enim primum, aut quid postremum laudauerit: Nam & appellationes earum rerum, quæ in illo effulserunt, multiplices sunt, & certamina ipsa horribilia.

Hic enim & eum contemplatus est, quem humani oculi videre non potuerunt, in nostro hoc corporeo tegumento apparentem. Hic & terram, quæ ipsum produxit, dereliquit: diuinæque uoce inuitatus, propinquorum hominum amoris illecebras propulsauit, proque nihilo fecit generis honores ac splendorem. Fluxa & caduca mundi facultates, somnium quoddam illi uisæ sunt. Itaque Deum ipsum rerum omnium Dominum tantum dilexit: vnāque & solam felicitatem ea esse arbitratus est, quæ Deus promisit. Idem & in Discipulorum societatem aggregatus fuit. Nam in Septuaginta duorum * Apostolorum cœtu connumeratus est, tanquā splendidum quoddam lumen inter stellas appārens, ab illo, qui eum uocauit, delectus, cui nihil ex ijs, quæ in inferiore hac mundi scena & uoluptate habentur, conferri potest. Verè Petri filius fuit Marcus: ita illi mente & animo fuit similis. Natura enim ipsa, quæ propria sunt alicui generi, ea sic distribuit, vt & his, qui sunt eiusdem generis, communia sint: & egregias uniuersiuersæque uirtutes omnibus communes proponit. Hoc ex eo declaratur, quod Marcus Deo ipsi obediuit, & eum, à quo formatus est, sequi studuit: ceteraque bona his similia, diligentia & uirtutis studio assecutus fuit. Vt enim est apud prophetam Amos, ex persona diuitis ac principalis Spiritus prænunciantem: Ecce ego firmans tonitru, & creans spiritum, & nuncians in homines Christum ipsius: ab extremis terræ partibus usque ad extremas mundi partes perrexit, vt rerum omnium opificis Dei Euangelium prædicaret, variaque recte factorum semina spargeret. Nam orbem terrarum illustrauit, erroris impietatem extinxit, & eos, qui idolorum uictimis atque cruoribus contaminati erant, abstergit atque purgauit, Deoque ipsi per baptismum purgatos (nè multa dicens longior sim) obtulit. Pro scuto enim & hasta linguam habebat, qua prædicationem omnibus firmissimam annuntiabat, turbasque multas ad ueram vitam trducebat. Unde enim scaturiebat miraculorum redundantia, illinc & turbæ ipse ad diuinam cognitionem percipiendam deriuabantur.

Qui pedibus antea mutilatus erat, integer postea factus, magister ijs proponebatur, qui ad currendum ueloces erant. Qui oculorum lumine antea carebat, pupillarum deinde aciem habens acutissimam, alios ad cognitionis lucem, tanquā manu protensa, deducebat. Tactus ijs, qui eo carebant, restitutus, illos, qui ad consueta libamina multo furore atque cupiditate ferebantur, ad ueram religionis formam dirigebat. Itaque sacrificiorum, quæ idolis offerebantur, ignis in caliginem conuersus est: & erroris auctores demones tanquā in cinerem redacti erant, ueraque & diuina pietas efflorescebat. Ita erant splendida tua, diuine Marce, facta: ita illustria & admirabilia uictoriarum trophæa. His enim captiuos duxisti aduersantis exercitus Imperatores tu idiota ille, & olli rudis. His gentium errorem expugnasti tu inermis & vnica utens veste. His armis vnā cum Petro ipso tu Petri filius Italorum gentem subiecisti, ab oriente sole motus, & ad occidentem aduolans, prædicationisque orationem late fundens, qua parte & sol ipse radios suos in extremos mundi fines spargit, non sophistica argumentorum uia & ratione, non comptis & concinnis argumentationibus, sed simplici oratione & ueritate sola usus, quæ omnium uictoriam inexpugnabilem reportat.

Quod enim omnis oratio expugnari facile possit, nisi ea, quæ uera sunt, colat & prædicet, ex hoc ipso cognoscere poteris. Pythagoras ille, cum falsas opiniones fortiter defenderet, & multas fabulas disputaret, Italis persuadere non potuit, vt illas crederent. Illud idem & Democritus cum ageret, Abderitarum suis dictis auscultantem

Dies festus
S. Marci.

Rerum mundanarum contemptus.

Amos 4.
iuxta 70.

Miracula
S. Marci
quid effecerint.

Veritas inuicta.

Pythagoras

Democritus.

rcm

- Orpheus. tem habuit neminem. Orpheus etiam ille, qui sermone feras ipsas mulcere dicebatur, ciuibus suis Thracibus non persuasit. Atqui omnes isti multa orationis copia redundabant, & inani quadam sapientia elati, nimium sibi placebant, in qua & omnes perierunt, & alto ac sempiterno silentio obruti sunt. Talis enim est falsa & imbecilla gloria. Marcus vero ea proponens, quæ absunt ab omni iactatione, & à Spiritu sancto edocentur, illos etiam ipsos, quos aduersarios habebat, ad sibi obediendum faciles reddidit, sperno enim & caelesti auxilio corroborabatur, puraque & sincera fides, quam prædicabat, portis inferorum robustior erat. Ille igitur vir celeberrimus, ac semper laudandus, ut veritatis præco, ad hanc usque diem à cunctis celebratur. Ut enim decebat diuinam erga nos providentiam ac dispensationem ad salutarem finem perducere, ita & huius beati viri memoriam in vita ipsa cum laudibus immortalem perpetuo seruari conueniens est. Per ipsum enim rebus creatis Deus prædicatus est. Per ipsum ihs, qui aberrauerant, conuersio ipsa conciliata est. Per eundem prouisum fuit, quomodo homines ipsi ad formatorem suum Deum ducerentur.
- Multos conuertit ad Dominum. Postea vero quam misericordis Dei misericordem aduentum prædicauit, & lingua de diuinis rebus disserente plurimos, cumque his & Italos, ad veritatis cognitionem attraxit, his ipsis, tanquam sapiens architectus, & Euangelij librum construxit, in quo nouas illas leges insculpsit, quas Hieremia propheta prædictio antea innuit, hæc dicens; Perficiam in domum Israel, & in domum Iudæ testamentum nouum, dans leges meas in cordibus ipsorum. Hoc, inquam, Marcus fecit, ut non prædicatione solum, sed Euangelica etiam scriptura his, qui postea futuri erant, Verbi Dei hominis facti conditionem enuclearet, eiusque diuina signa ac miracula ante oculos nostros poneret, quæque pro nobis passus est, ac quemadmodum è monumeto resurrexit, & ad caelos, vnde descenderat, elatus est, cunctis seculis ostenderet.
- Ierem. 31. Magnum certe hoc, Marce, tuum fuit, & plane diuinum opus. Mundo enim vniuerso utilitatem attulit, & idcirco ubique decantatur. Nam vox tua supra tonitruum sonitum fuit, & Euangelij tui lumen supra solis radios effulsit. Illi enim nube teguntur, vel nubecula aliqua opposita adumbrantur: at Euangelij tui lumen ac splendor, tui etiam animi formosam speciem detegit. Neque enim hoc aggredi potuisses, nisi interior mentis tuæ virtus effulsisset, quæ semper fulget, & ihs, quos prope se habet, instar facis lumen præfert: eos vero, qui longè sunt, ad se reuocat. Quæ cum pulchritudine non quaesita, sed naturali & vera decoretur, compendiosaque & breui sapientia illustretur, admirabilia Dei facta in omnium aures infundit. Ita factum est, ut Christi fides effloresceret. Ita ipsa vicit veritas. Ita Trinitas in vna natura adoratur & nunciatur. Ita ab omni homine Pater sine principio, & Filius ipse quoque sine principio, cum eiusdem substantiæ & vitam dante Spiritu, diuinis sermonibus explicatur atque colitur, in tribus videlicet personis vnus Deus, singularis illa & diuina natura, vna illa rerum omnium effectrix potentia, quæ mente non comprehenditur: error vero ipse amotus expulsusque est: deorum multitudo, inanis & vana cultura esse deprehensa est: quique vniuersas res creatas, ut est in fabulis, (ò amentiam) in tres partes, non suas, sibi diuiserunt, illi ipsi, ut in psalmo est, cum sonitu perierunt: & hominum euerfores daemones, nunc euerfi sunt: non enim Deum hominem factum videre potuerunt. Quamobrem cum se ab humano corpore debellatos, non à diuinitate aperta superatos vidissent, erubuerunt. Non enim se victos arbitrati fuissent, si à potente Deo victi essent. Et nunc Dei laus in omnes fines terræ, ut à Prophetis prædictum fuit, diffusa est. Occidentis regiones Apostolus ad Christum conuertit, & rebus mysticis gentes instruxit: quemadmodum videlicet Deus ipse propter suam in humanum genus benevolentiam se ipse summisit: docuitque solum & vnum Deum colendum esse atque adorandum.
- Dumen Euangelij eius. Sed non post multos illos sudores Apostolus cessauit, neque ad Apostolici muneris aratrum ducendum tardior factus fuit. Nam & Libyæ regionem celeriter peragravit, vnde & ad Orientis terram profectus est, vbi Euangelij sementem spargens, illis gentibus persuasit, ut Deum, quem ipse prædicabat, agnoscerent. Ad hæc & alijs Aegypti vrbibus multorum hominum copia refertis, cum caelestia retia tetendisset, omnes ciuitates illas prædicationibus ac miraculis in Christi sagemam comprehendit: daemonum simulacra, quæ illic colebantur, exterminauit: & ut sanctus quidam lapis (quemadmodum prophetia dixit) illiusmodi erroris altaria euerit, quæque in illis inerat, inania & vana simulacra solo adæquavit, non tubarum clangoribus, non mœnia illa Hierici deiiciens, sed hominum interfectoris diaboli fallaciam reuellens, illi ipsis
- Marcus in Libya Christum prædicat. Marcus in Libya Christum prædicat.
- Danz. Danz.
- Iosue 6. Iosue 6.

lispis mœnibus ad expugnandum difficiliorem, templaque omnium Dominatori Deo iisdem in locis erigens, vbi & caliginosæ eorum, qui illic erant, animas candidiores factas, Deo reconciliauit, & baptisinate illustratas, eidem familiares & amicas reddidit.

Hic enim Aegyptiorum regioni præcipuè à diuino Spiritu magister assignatus: hic eiusdem terræ in primis Pontifex & Pastor à magno illo Petro propositus fuit: qui manus sibi commissum Apostolicis laboribus exornauit, & varijs modis laborans, ministerium illud sacrum excoluit: non delicijs vtens, non segnitiei aut voluptati deditus, sed tentationibus tam à summis, quàm ab infimis hominibus circumdatus, & infinitis malorum copijs vndiquè impugnatus, vt ea ratione, quemadmodum & Paulus, tumorem omnem comprimeret. O diuinum discipulum, qui terrarum orbem lustrauit. O corpus, tot tantisque operibus non defatigatum. O salutaris prædicationis semper florentem & immortalem potentiam. Diuina enim opera, & quæ à Deo proficiuntur, corruptionem non patiuntur. Decet hoc loco & de diuinarum rerum spectatore Marco merito illud dicere: In omnem terram exiit sonus eius, & in fines orbis terræ verborum ipsius vtilitas: quod Dauid, diuinorum opificiorum magnificentiam admirans, pronunciauit. Hæc vox sola tibi, qui à Deo sapiens effectus es, iurè, Marce, conuenit. Hæc sola, inquam, vox supra omnes alias Rhetorica facultatis voces tibi congruens est. Nam & cursum tuum, & certamina hæc ipsa exprimit: tum res asperas ac difficiles, necnon incorruptam coronam, quæ non auro ex regione Ophir confecta est, non lapidibus Indicis & margaritis varia, sed talis est, qualem immortalis Iudex ille, & certaminum præfectus Deus amanter componit, & proprijs cultoribus retribuit. Tui enim pedes speciosi sunt, vt prophetica prædicatione significatum est, quippe qui terræ ambitum peragrârunt. Lingua tua speciosa, quæ pacem illam omnium mentem exuperantem feliciter nunciauit. Manus item speciosæ, quæ Euangelium calamo ministrârunt.

Sed quidnam hæc sola sacratissima membra dico? Totus laboribus Apostolicis sanctus, totus martyrij stigmatibus ita ornatus fuit Marcus, vt & martyrij præmijs, & brauijs omnibus nunc fruatur. Qui enim antea sacrificium offerebat, is propter Christum etiam sacrificium factus est: & pastor ea, quæ ouium propria sunt, vnâ cum ouibus suscepit. Nam & ipse, tanquam ouis, vnâ cum alio Apostolico cœtu in medium luporum missus, & hostia viuens Deo oblata est. Vinculis enim comprehensus fuit ab iniquis manibus ille, qui multos à dæmonum faucibus eripuit. Vinculis tamen, & huc atque illuc ductus, iniurijsque ac maledictis lacessitus, mansuetè & a quo animo omnia perfererat, Dominum ipsum imitatus, Multo carnis propriæ sanguine perfusus est, qui terram illam dæmonum sordibus expurgauerat. Hæc enim sunt, quæ ingratorum hominum insipientia ijs retribuit, per quos beneficia conciliata eis sunt. Postremò omnium generum cruciatibus, velut aurum quoddam, probatus, ad infinitam illam lucem euolauit, variorum certaminum & fortium factorum multiplices fructus percepturus. Talis fuit Apostoli cursus: tales Euangelistæ Marci conatus, miraculo pleni, & supernis plausibus digni.

An non magnus Marcus in omnibus summas laudes meretur? Quid enim Apostolo sublimius? Quid Christi scriba honoratius? Quid cum martyrij gloria conferendum? Cùm verò & pontificius amictus eidem accesserit, athleticarum ludationum gloria decoratus, quidnam aliud ad gloriæ splendorem reliquum est? Non, inquam, aliud, nisi Angelorum cohortes, & diuina illa templa, in quibus, vnâ cum alijs lectissimis Dei ministris versatur & exultat, magistri sui vultum conspiciens, & diuina ac principalis illius monarchiæ pulchritudinem spectans, eiusque lumine decoratus. Cuius enim viri studio Dei gloria alijs hominibus prædicata est, eum caelestis & infinita gloria consecuta fuit.

Sed neque earum laudationum, quæ in hoc inferiore mundo sunt, expers est, licet his non indigeat. Nunc enim Alexandria, immò verò tota Aegyptus, Marcum ipsum in primo throno confidentem sortita, tanquam alterum quendam Nilum, non corporeum, sed mysticum habens, ita spiritales eorum agros irrigantem, quemadmodum frugiferos ille alter, qui oculis corporeis cernitur, irrigare solitus est: illum, inquam, vt Apostolum, vt Euangelistam, vt Martyrem, magno præconio extollit, & hymnos eius appellationibus congruentes concelebrat. Videt hunc in monumento positum, licet in supernis regionibus eius anima versetur & exulter. Eius pulueris thesau-

S. Marcus à
S. Petro Aeg-
ypro præ-
fectus.

D. 1. 2.

Pfal. 118.

A. 1. 2.

Esa. 52.

Matth. 10.
S. Marcus
quæ per-
fectus sit.

Vide quid
præter in-
uocatio fan-
ctorum.

Dies festus
S. Marci.

Author in-
uocat S.
Marcum.

thesauro locupletata, funebres cantus ipsi Apostolo pronunciat? & tanquam cum viuente aliquo, & in spiritu versante colloquitur? & gratis per illum ipsum concessis oblectatur? & pro illis honoribus, quos Apostolo congruentes, velut dona quædam, offert; maiora beneficia vicissim recipit. Cum enim tentationum flatus aduersus ciuitatem spirant, Apostoli Marci sepulcrum vrbis incolæ circumeunt, & à malis ipsis liberantur. Barbarorum supercilium ac superbia, mala quædam acerbissima illis minatur? at ipsi ad pastorem supplices confluunt. Molestiarum & affectuum examen cum eos perturbat, ad Apostolum ipsum, tanquam ad medici officinam, è qua scaturiunt curationes, homines confugiunt. Immo verò vniuersa Aegyptus, Marcum ipsum magistrum & adiutorem sibi ascribens, eius in omnibus ijs, quæ tristia contingunt, auxilium implorat? & die festo, quem singulis annis honorat, laudes ipsas, velut debitum quoddam, illi offert? & multa cum pompa atque applausu, exultationeque & panegyri laudationes ipsas celebrat, diuinumque ipsius Euangelium amplectitur, vt tabulas à Deo insculptas? vel, vt rectius dicam, tanquam ipsum Christi os veneratur, verbaque à Deo pronuntiata, ab Apostoli ore se audire arbitratur.

Quem Deum & nobis, sacratissime doctor & Euangelista, propitium reddere nè graueris, & ijs ipsis, quæ molesta nobis accidunt, quibusque perturbamur, nos subleues; queque in vita difficilia & grauias nobis sunt, ea facilia reddas. Numpas & chirographum illud, in quo nostra crimina scripta sunt, erratorum des veniam. Talem enim ab ipsius Domini lingua potestatem accepisti. Si ligaueris, id, quod ligatur, solui non poterit. Si ad commiserationem ac veniam spectaueris, vinculum ipsum facile dissoluetur. Nè despicias nos propriorum peccatorum catenis constrictos? sed impera vinculis ipsis, & illa effringentur. Denique Ecclesias ipsas pacatas & tranquillas reddas, quas tuis sermonibus in fundamento quodam firmo constituisti? pro illis quippe Domini nostri sanguis effusus est, à quo & liberatio profecta fuit? facque, vt & nos bonorum caelestium participes efficiamur? gratia & benignitate Domini nostri Iesu Christi? Cui gloria est & imperium, nunc, & in secula seculorum, Amen.

BEATI PETRI DAMIANI SERMO HISTORICVS DE S. MARCO EVANGELISTA.

Philip. 3.

S. Marcus
Romæ scri-
psit Euan-
gelium.

Alexandri-
na sedes cur-
Apostolica.

Cæcè video, dilectissimi, quoniam ad mensam Ecclesiæ discumbentes, dum spiritualium deliciarum alimenta percipitis, non vno sermone contenti, adhuc alterum auidius esuritis. Quamobrem & nos administrando refectionis nostræ ferculo non desistimus, vt sanctam vestræ deuotionis esuriam vel tenui quodam pabulo temperemus, dum scilicet cum Apostolo eadem vobis scribere, mihi quidem non pigrum, vobis autem sit necessarium.

Inter omnes planè doctores Ecclesiæ, beatum hunc Marcum, cuius hodiè triumphalia gesta recolimus, satis insignem atque conspicuum iudicamus? Beati scilicet Apostolorum principis & in baptisinate filius, & in doctrina discipulus, sicut cum referentem gesta Saluatoris audiuit, ita per inobliquam fidei relationis lineam Romæ rogatus à fratribus Euangelium scripsit, sicut & Clemens Alexandrinus, & Papias Hierapolitanus Episcopus tradunt. Assumptoque mox Euangelio, quod ipse confecerat, impiger adit Aegyptum, & Alexandria Christum primus annuncians, iacit nouæ legis fundamentum. Et dum ipse scriptor, qui & prædicator extitit Euangelij, idem quodammodo faber, qui & agricola, ipse sibi vomerem fabricauit, quo videlicet ad spargenda sacrae dei semina, humani cordis arua proscidit.

Hoc itaque modo Alexandrinam fabricauit Ecclesiam, eamque non suo, sed magistri sui nomine titulauit, vt ad honorem beati Petri sedes Apostolica nuncupetur, ad quam tamen Petrus accessisse non legitur. Tanta igitur magister atque discipulus vnanimitate coniuncti, tam consona sancti Spiritus sunt inspiratione conflati, vt & Petrus Euangelium Marco, & Marcus construeret Ecclesiam Petro? quatenus dum, quod suum erat, alter transferret in alterum, quod cuique erat proprium, commune esset amborum, & vtriuslibet totum esset, quod vterque proprium possideret. Vnde beatus Petrus eum quasi spirituales & vnanimem præ cæteris filium vocat, cum figuraliter Romanum nomin

nomine Babylonis appellans. Salutat vos, inquit, Ecclesia, quæ est in Babylone collecta, & Marcus filius meus.

Nec mirum, si beatus Marcus apud magistrum suum præcipuus extitit, & privilegii præ cæteris Apostolicæ dilectionis obtinuit, cui nimirum Deus omnipotens tantæ verbi virtutem contulit, tantam prædicationis efficaciam prærogauit, ut omnes qui tunc ad fidei rudimenta confluerent, mox per continentiam ac totius sanctæ conuersationis instantiam, tanquam ad monasticæ perfectionis fastigium pernolarent. Vndè & Philo disertissimus Iudeorum, cum de primatu beati Marci apud Alexandrinam Ecclesiam scripserat, in Christianorum laude versatus, eorum habitacula, monasteria nuncupat. Et non solum per Alexandriæ fines, sed & in multis alijs, Marco tum Ecclesiam illam administrante, prouincijs tales extitisse perhibet Christianos, quales & Lucas meminit Apostolorum fuisse discipulos, videlicet ut eorum esset cor vnum & anima vna, nullusque eorum aliquid proprium diceret, sed omnes omnia communiter possiderent: essetque inter eos inseparabilis vnitas animorum, inter quos nulla poterat inueniri diuersitas facultatum. Talis ergò sub Marco Alexandrina fuit Ecclesia, qualis & Hierosolymæ fuisse sub Apostolica legitur disciplina, ut neminem paupertatis indigentia premeret, nullus eorum diuitijs abundaret: sed dum vnicuique, prout opus erat, necessitas administrata suppeteret, locum inter eos querela murmurque non haberet. Significat ergò prædictus Philo, inter noua tunc nascentis fidei cunabula, ac teneram (ut ita loquar) Ecclesiæ lactantis infantiam, quosque sub beati Marci regimine constitutos, sobrietati simul ac pudicitiae deditos, orationibusque & ieiunijs vehementer intentos: quos vtrique beatus Euangelista, non modò miraculorum plerunquæ prodigijs, non modò sanctæ prædicationis crudiebat eloquijs, sed ad spiritualis vitæ rectitudinem eximijs etiam propriæ continentiae ac pietatis prouocabat exemplis, ut omnes penè vaporantis fidei ardore succensi, ita per nouæ conuersationis viderentur anhelare propositum, ac si monasticæ perfectionis arduum arripuissent institutum.

Cum itaque B. Marcus velut electa cælestis militiæ tuba, vehementissimis clangoribus intonat, & mandata Dei tanta prædicationis arte dispensat, ut auditores suos protinus ad summæ perfectionis alta sustollat: quid aliud, quam in etymologia sui nominis perseuerat? Marcus enim, excelsus mandato interpretatur. Et verè beatus hic vir, non erat excelsus animo, sed mandato: quia dum mentem gereret humilem, vitam satagebat habere sublimem: & qui cunctis sese in humilitate subtrauerat, per viam mandatorum cælestium sublimiter ineedebat.

Illud etiam, dilectissimi, vos ignorare non patiar, quoniam octauo Neroniani imperij anno triumphalem martyrij palmam B. Marcus obtinuit, cui mox & Anianus in Alexandrinæ sedis dignitate successit, & B. Petrus Apostolus Romæ septennio superuixit. Vndè superna disponente clementia, factum est, ut cum Alexandriam prius & splendoribus Euangelicæ prædicationis, & effusione sacrosancti sanguinis illustrasset, ad Italiam deinde quodam postliminio sit reuersus: ut eadem porissimum terra, in qua sibi datum est Euangelium scribere, sacras mereretur eius reliquias possidere: & ubi sibi concessum est Euangelicæ descriptionis iubar effundere, illic per gloriosam glebæ suæ præsentiam, plurimis virtutum atque signorum radijs coruscaret.

Porrò si diligenter omnium Euangelistarum, in quibus defuncti sunt, loca percurramus, neminem eorum in eo, quem fortitus est, perseuerasse tumulo reperimus: In Iohannis scilicet sepultura post obitum non corpus eius, sed manna repertum est: Beati vero Matthæi corpore non Aethiopia, ubi peremptus agnoscitur, sed Salernitana potius ciuitas decoratur. Sanctus etiam Lucas cum in Bithyniæ partibus, sicut historia testatur, obierit, vicesimo anno Constantij Cæsaris de Achaia Constantinopolim translatus est cum sacrosanctis beati Apostoli Andreæ reliquijs. Hic verò, de quo nunc agitur, sanctus Euangelista Marcus de Alexandria transfuectus est: Deo misericorditer disponente, Venetiam: ut qui tunc totum Orientem velut aureus lucifer illustrauerat, nunc per plagas occidenti climatis præsentis suæ radijs enitescat. Per Aegyptum quippe sibi dedicat Ortum, per Venetiam tenet Occasum. Illic Alexandrinæ sortitus est Ecclesiæ solum, hæc renascentis Aquileiæ nouum statuit principatum. Est itaque velut sidus aureum toto orbe præclarum, ac celebri totius Ecclesiæ veneratione conspicuum.

Hoc itaque sidus, dulcissimi, præ oculis iugiter habeamus, huius imitemur exempli, si inter spumosos mundanæ voraginis fluctus cupimus euitare naufragium. Hinc mare

Nnnn tumi-

Vide antiquissimam monasteriorum originem. A Gor. 4.

Anianus S. Marci successor.

Euangelistarum corpora ubi quiescant.

tumidum sequiat, illinc venti furentes impugnent, si ab hoc fidere mentis acie non avertimus, procellarum inundantium impetus non timemus. Ad hoc itaque fidus sagenam mentis nostrae certi cursus linea dirigat, ad hoc omne laboris nostri remigium tendat, ut non (quod absit) vorago nos Scyllae profunditatis absorbeat, non errorum cautes, vel inuadosae Syrtis improvidos obruant, sed in tutae quietis portum, & optatae tranquillitatis sinum supernus nos gubernator impellat Iesus Christus Dominus noster, qui cum Deo patre & Spiritu sancto uiuit & regnat in secula seculorum, Amen.

MARTYRIVM SANCTI BASILEI EPISCOPI
AMASEAE, PER IOHANNEM PRESBYTERVM NI-
comediae scriptum. Habetur autem in Simeone
Metaphraсте.

26. Aprilis.

Maxentius
victus à Co-
stantino.
Exod. 14.

Maximini
cauitia.

Actum est, ut, postquam Deus percussit impium illum Romanorum Principem, suaeque magnae & verae confessionis hostem acerbissimum Maxentium Tyrannum, quem sub Constantino pio Imperatore, & Christiana religionis obseruantissimo, ut olim Pharaonem illum, in flumen demersit, & in Constantini manus Romam tradidit: factum, inquam, fuit, ut benignissimus Imperator omnia Christianis hominibus prouideret, & quamprimum suae sororis virum Licinium mitteret ad expugnandum Maximinum. Qui cum in partibus Orientis regnum fortitus esset, aduersus eum, qui verus ac solus Deus est, iniquitatem loquebatur, & saeva tyrannide eorum genus, qui Dei pietatem obseruabant, affligebat, ut nemo alius fecerat eorum, qui antea fuerunt.

Maximinus
diuinitus
punitur gra-
uissimè.

Licinius igitur omnipotente Domini nostri Iesu Christi manu adiutus, quippe qui Christi fidem sincero animo tunc obseruabat, victoriam de Maximino reportauit, cum in eo regno esset, quod ille in Oriente obtinuerat. Nefarius enim Maximinus de bello ipso parum cogitans, Licinij quidem manum in fugam conuersus euasit, sed non omnino effugit illam Dei manum, quae omnia ita comprehendit, ut ab ea nihil abstrahi possit: quae manus tunc rationes & poenas, pessimas illius sceleribus dignas, exegit. Cum enim domi se occultasset, repentino quodam per totum corpus & insanabili morbo percussus est: doloribusque asperis ac vehementibus cum mirum in modum premeretur, pronus in terram cecidit, eius carnis occulto quodam igne liquefactibus, omnibusque ipsius membris diffluentibus, solis ossibus anima ipsa conclusa: quae ossa cum carne & sanguine carerent, è proprio loco, in quo posita erant, abrumpi ceperunt. At anima illa miserissima, neque sic à scelesto & spoliato suo tabernaculo discedere potuit, priusquam Domino ipsi supplex confessus est impietatem suam ac tyrannidem, quam aduersus Christum, eius seruos affligendo, exercuerat. Tali miser ille turpissimo sine vitam suam exegit.

Licinij si-
mulata re-
ligio.

Aperta im-
pietas.

Itaque post iustam Maximini poenam, & diuinitus inuectam iram, Licinius, cum totum Orientem sub se haberet, magno cum apparatu ad nostrae regionis urbem Nicomediam venit una cum coniuge sua, ut in regia domo habitaret, & Orientis Imperium gubernaret. Iam verò primum summa quadam pax repente per totum nostrae regionis orbem, post vehementes illas insanientis idololatriae commotas fluctuationes ac pugnas, Licinij arbitrio atque opera inuecta est. At bonarum rerum inimicus diabolus, pie uiuentium tranquillitatem ac laetitiam non diu ferre potuit. Licinio enim ipsi exemplo non fuit eorum Tyrannorum, qui antea fuerunt, euersio ac poena, nè & ipse talis esset, sed ea, quae iusta sunt, faceret, atque in illis perseveraret. Nam cum feliciter, quod cupiebat, ei processisset, quaeque sperabantur, in eius potestatem venissent, ostendit non longe postea, qualemnam animum haberet, & cuiusmodi re vera esset, quod videlicet per simulationem, & sub quadam simulata fidei specie atque integumento cum maximo illo Imperatore Constantino versatus fuerat, quo tempore Constantini res gestas considerans, animum suum occultabat. Tunc igitur, cum totus scelestus esset & nefarius, rotusque ad diaboli voluntatem se accommodasset, solius & veri, omniumque creatoris Dei confessionem reprobauit, idque post iusurandum illud, quod Dei amantissimo

Impe-